CONSELL GENERAL
PRINCIPAT D'ANDORRA

Grup Parlamentari
Demòcrata

A LA SINDICATURA

La sotasignada, M.I. Sra. Sílvia Riva González, Consellera General del Grup Parlamentari Demòcrata, actuant en nom i representació del Grup referit, d'acord amb el que disposen els articles 92 i 93 del Reglament del Consell General, presenta, en temps i forma, les esmenes següents al **Projecte de llei qualificada de modificació de diverses normes en l'àmbit penitenciari i penal**, publicat al *Butlletí del Consell General* número 81/2025, del 16 d'octubre del 2025.

ESMENES AL PROJECTE

Esmena 1 **De modificació**

Es proposa modificar l'Exposició de motius de la manera següent:

"Exposició de motius

[...]

Així, s'adapta el règim d'internament, i s'afegeix una excepció a la separació dels interns en els supòsits que es determinin reglamentàriament **i prèvia valoració individualitzada per part d'un equip multidisciplinari**, per tal de possibilitar la realització conjunta de determinades activitats, com poden ser les terapèutiques o les dirigides a la reinserció o la resocialització de la població interna, i també per motius de seguretat.

[...]

Com a darrera reforma de la Llei 19/2023, s'hi afegeix una disposició per regular l'aplicació de tractaments mèdics forçosos en situacions d'urgència, sempre amb informe mèdic previ i supervisió jurisdiccional, preservant així els drets a la integritat física i a la salut dels interns, i per aclarir que, en cas que sigui necessari l'internament forçós de l'intern, s'ha de seguir el procediment previst a aquest efecte **davant l'òrgan de la jurisdicció civil competent i de conformitat al previst en aquesta Llei i en** ~~per~~ la Llei del Codi de procediment civil.

[…]

Entre les principals reformes introduïdes, destaca l'establiment de criteris per nomenar pèrits de part i per determinar-ne les facultats en el procés penal. **Igualment, s'introdueixen millores tècniques a la regulació de la fiança.**

Aquest document és una còpia autèntica del document electrònic original. Podeu comprovar la seva validesa a https://registre.consellgeneral.ad/Consellers/ValidarDocuments.aspx?csv=e4a97805-5eb0-4999-bd70-7fae59d21a6f emprant el codi segur de verificació.

Respecte al règim de presó provisional, se suprimeix el supòsit d'alarma social i es redueixen els períodes de duració de les pròrrogues**, així com la durada de la presó provisional una vegada es tramet la causa al tribunal jutjador i en seu d'apel·lació**.

[...]

En matèria d'execució de les penes, s'incorporen modificacions quant a l'abast de la reducció de la pena que pot ser acordada a proposta del director del Centre Penitenciari **i, en particular, s'augmenta el termini de reducció fins a 3,5 dies per mes de presó ferma o d'arrest complert en cas que l'intern hagi seguit, de manera efectiva i satisfactòria, els programes terapèutics, de reinserció o de resocialització que li hagin estat proposats.**

[...]."

Motivació: Per coherència amb les esmenes següents.

Esmena 2 **De modificació**

Es proposa modificar l'article 1 del Projecte de llei de la manera següent:

"Article 1. *Modificació de l'article 16 de la Llei 19/2023, del 2 d'octubre, de text consolidat qualificada penitenciària*

Es modifica l'apartat 1 de l'article 16 de la Llei 19/2023, del 2 d'octubre, de text consolidat qualificada penitenciària, que queda redactat de la manera següent:

"Article 16. *Règim d'internament per raó de sexe, edat i altres circumstàncies personals*

1. El règim d'internament s'ha d'efectuar d'acord amb els criteris següents, excepte en els supòsits que es determinin reglamentàriament per motius terapèutics, de reinserció, de resocialització, de seguretat o anàlegs:

a) Els homes i les dones han d'estar separats.

b) Els interns preventius han d'estar separats dels condemnats, sempre que no s'alteri la seguretat i la convivència del Centre i la dels mateixos interns.

c) S'ha de procurar que els interns considerats perillosos o capaços d'exercir una influència nociva sobre els altres estiguin separats de la resta d'interns.

L'aplicació d'excepcions als criteris anteriors per motius terapèutics, de reinserció, de resocialització, de seguretat o anàlegs, requereix la valoració prèvia i individualitzada per part d'un equip multidisciplinari en els termes i segons els protocols que s'estableixin reglamentàriament.

El règim d'internament de les persones menors d'edat s'ha d'efectuar de conformitat amb les normes de la Llei qualificada de la responsabilitat penal de les persones menors d'edat.

[...]."""

Motivació: A fi de garantir que les excepcions als criteris aplicables al règim d'internament siguin valorades per un equip multidisciplinari; pràctica que es du a terme en l'actualitat, però que convé preveure expressament en una disposició legislativa, ja que es tracta d'una mesura que assegura

Aquest document és una còpia autèntica del document electrònic original. Podeu comprovar la seva validesa a https://registre.consellgeneral.ad/Consellers/ValidarDocuments.aspx?csv=e4a97805-5eb0-4999-bd70-7fae59d21a6f emprant el codi segur de verificació.

que l'establiment d'aquestes excepcions s'efectuï sobre la base de decisions tècniques i adaptades a les circumstàncies personals dels interns.

Esmena 3 **De modificació**

Es proposa modificar l'article 6 del Projecte de llei de la manera següent:

"Article 6. *Addició de l'article 60 bis a la Llei 19/2023, del 2 d'octubre, de text consolidat qualificada penitenciària*

S'addiciona l'article 60 bis a la Llei 19/2023, del 2 d'octubre, de text consolidat qualificada penitenciària, que queda redactat de la manera següent:

"Article 60 *bis.* ~~*Assistència obligatòria*~~ ***Tractament medicosanitari i internament involuntari amb finalitats terapèutiques***

1. El tractament medicosanitari s'ha de dur a terme sempre amb el consentiment informat de l'intern.

2. No obstant això, quan existeixi perill per a la vida de l'intern o per a la salut o la seguretat de terceres persones, es pot imposar un tractament mèdic en contra de la voluntat de la persona interessada, sempre que aquest tractament es pugui efectuar en el Centre Penitenciari. En aquest cas, el director del Cos Penitenciari ha de sol·licitar l'autorització **prèvia motivada** del batlle de la jurisdicció civil que actua en funció de guàrdia i ha d'adjuntar a la sol·licitud un certificat mèdic en el qual s'acrediti la necessitat del tractament.

El batlle ha de traslladar-se al Centre Penitenciari i procedir al reconeixement judicial de la persona concernida, escoltar el parer d'aquesta persona, del seu advocat i del Ministeri Fiscal, en el termini màxim de vint-i-quatre hores. Dins d'aquest termini, el batlle ha d'autoritzar o denegar **motivadament** la imposició del tractament.

3. Si la imminència del perill justifica l'adopció immediata del tractament mèdic, per decisió del director del Cos Penitenciari i amb l'informe mèdic previ, es pot imposar el tractament en contra de la voluntat de la persona interessada, sempre que aquest tractament es pugui efectuar en el Centre Penitenciari.

En aquest cas, el director del Cos Penitenciari n'ha d'informar el batlle que actua en funcions de guàrdia al més aviat possible i, en qualsevol cas, dins el termini de vint-i-quatre hores, i li ha de trametre un certificat en el qual expliciti els motius de la urgència, les circumstàncies que evidencien la imminència del perill i la necessitat del tractament.

El batlle, amb l'observança dels requisits que estableix l'apartat 2, ha de ratificar o denegar la continuïtat del tractament dins el termini de vint-i-quatre hores des que n'ha tingut coneixement.

4. Quan, amb un informe mèdic previ, sigui necessari l'ingrés de l'intern en una institució adequada i no es disposi de l'autorització del pacient, l'Administració penitenciària ha de sol·licitar a l'òrgan jurisdiccional **civil** competent l'autorització **prèvia** d'ingrés**, que ha de ser degudament motivada,** de conformitat amb el procediment previst ~~a~~ **als apartats següents i a les disposicions de la** Llei del Codi de procediment civil per a l'internament involuntari amb finalitats terapèutiques.

5. Abans d'autoritzar l'internament, el tribunal ha de procedir al reconeixement judicial de la persona concernida, escoltar el parer d'aquesta persona, del seu advocat i del Ministeri Fiscal i

Aquest document és una còpia autèntica del document electrònic original. Podeu comprovar la seva validesa a https://registre.consellgeneral.ad/Consellers/ValidarDocuments.aspx?csv=e4a97805-5eb0-4999-bd70-7fae59d21a6f emprant el codi segur de verificació.

obtenir el dictamen d'un facultatiu designat pel mateix batlle. També pot practicar qualsevol prova que consideri rellevant i escoltar el parer de les persones que consideri convenient.

6. Un cop practicades les proves i en el termini màxim de setanta-dues hores, el tribunal dicta un aute en què autoritza o no l'internament, contra el qual es pot interposar recurs d'apel·lació a un sol efecte.

7. Si raons d'urgència mèdica fan necessària l'adopció immediata de l'internament, el director del Cos Penitenciari n'ha d'informar el batlle que actua en funcions de guàrdia el més aviat possible i, en qualsevol cas, dins el termini de vint-i-quatre hores, i ha d'adjuntar un certificat en el qual expliciti els motius de la urgència, les característiques del trastorn i la necessitat de l'internament.

En aquest cas, el batlle, amb l'observança dels requisits que estableix l'apartat 5, ha de ratificar o denegar l'internament dins el termini de vint-i-quatre hores des que n'ha tingut coneixement. Si no ha pogut fer el reconeixement dins d'aquest termini com a conseqüència de l'estat greu en què es troba la persona, ha de dictar l'aute dins de les vint-i-quatre hores següents al moment en què el dit reconeixement ha pogut tenir lloc i, com a màxim, dins de les setanta-dues hores a comptar des que va tenir coneixement de l'internament. En aquest cas, el batlle ha d'exposar en l'aute les raons que han impedit dictar la decisió de ratificació o de denegació de l'internament dins el termini de vint-i-quatre hores.

8. En tots els procediments relatius a l'internament, tant ordinaris com per raó d'urgència, l'intern ha de ser defensat i assistit per un advocat, sense perjudici de la intervenció necessària del Ministeri Fiscal. Si no pot o no vol designar un advocat, el batlle li'n designa un d'ofici.

El control de l'internament ha de ser efectuat pel batlle de conformitat amb les disposicions de la Llei del Codi de procediment civil."

~~5. Contra les resolucions del batlle de guàrdia previstes en aquest article, es pot interposar recurs d'apel·lació de conformitat amb el règim de recursos previst per la Llei del Codi de procediment civil per als procediments relatius a l'internament d'urgència de persones."~~

Motivació: A l'efecte de preveure expressament el procediment a seguir per dur a terme l'internament involuntari d'un intern del Centre Penitenciari, i per precisar que la imposició de qualsevol tractament mèdic en contra de la voluntat de la persona, s'ha d'efectuar prèvia obtenció de l'autorització judicial degudament motivada. Igualment, es proposa modificar el títol de l'article per aclarir l'abast de la regulació.

Esmena 4 **De modificació**

Es proposa modificar l'article 11 del Projecte de llei de la manera següent:

"Article 11. *Modificació de l'article 108 de la Llei qualificada del Codi de procediment penal, del 10 de desembre del 1998*

Es modifica l'article 108 de la Llei qualificada del Codi de procediment penal, del 10 de desembre del 1998, que queda redactat de la manera següent:

"Article 108

Aquest document és una còpia autèntica del document electrònic original. Podeu comprovar la seva validesa a https://registre.consellgeneral.ad/Consellers/ValidarDocuments.aspx?csv=e4a97805-5eb0-4999-bd70-7fae59d21a6f emprant el codi segur de verificació.

El termini de presó provisional o d'arrest provisional amb control monitoritzat o sense no pot excedir quatre mesos.

No obstant això, en el cas dels delictes menors, el batlle competent pot, mitjançant resolució raonada, prorrogar el termini en dos mesos, transcorreguts els quals s'ha d'acordar preceptivament la llibertat provisional.

En cas de delictes majors, i únicament pel que fa a la situació de presó provisional, la primera pròrroga és de quatre mesos i la segona de dos mesos, sense que pugui haver-hi més de dos pròrrogues. En el cas de causes seguides pels delictes d'homicidi, d'assassinat, de tortura, d'esclavatge, contra la llibertat sexual, de tràfic de drogues, de segrest, de tràfic d'infants, de tràfic il·legal d'armes, de proxenetisme, de terrorisme, de finançament del terrorisme, de blanqueig de diners o valors, de corrupció, d'associació per atemptar contra el Principat o contra l'ordre constitucional i pels delictes contra la comunitat internacional hi cap una tercera pròrroga de dos mesos.

En tot cas, el termini de presó provisional no pot excedir la meitat de la pena màxima assenyalada al Codi penal pel delicte o pels delictes pels quals s'ha processat, tenint en compte el sistema d'acumulació de penes, i el termini d'arrest no pot excedir els vuit mesos.

Tramesa la causa al tribunal jutjador, el termini de presó preventiva no pot excedir els ~~sis~~ **tres** mesos en cas de delictes menors i els **nou** ~~dotze~~ mesos en cas de delictes majors a partir de la notificació de l'aute de conclusió i, en tot cas, s'ha d'acordar preceptivament la llibertat provisional quan el termini de presó provisional arribi a la meitat de la pena màxima assenyalada al Codi penal per al delicte o per als delictes pels quals s'ha processat, tenint en compte el sistema d'acumulació de penes o, a aquella sol·licitada pel Ministeri Fiscal o per l'acusació particular en els escrits de qualificació provisional respectius.

Si es produeix apel·lació, el termini de presó preventiva no pot excedir els ~~divuit~~ **vuit** mesos a partir de la notificació de la sentència i, en tot cas, s'ha d'acordar preceptivament la llibertat provisional quan el termini de presó provisional arribi al de la pena imposada pel tribunal de primera instància.

Si sobrevé la demència de la persona encausada que es troba en situació de presó o d'arrest provisionals després de cometre el delicte, el batlle o el tribunal han de disposar el seu ingrés en un establiment adequat, del qual ha de sortir quan s'obtingui l'alta mèdica havent-ne informat prèviament l'autoritat judicial, per continuar en la mateixa situació processal anterior. L'internament suspèn els terminis establerts per a la presó i l'arrest provisionals, sense perjudici que pugui ser tingut en compte posteriorment per a l'abonament de la pena de presó o d'arrest. Contra la decisió d'internament adoptada pel batlle instructor o el tribunal es pot interposar recurs, d'acord amb el que disposen respectivament els articles 194 i 195 i següents."

Motivació: A l'efecte de preveure reduccions dels períodes de presó provisional addicionals als contemplats al Projecte de llei. Així doncs, es proposa reduir la durada màxima una vegada es trasllada la causa al tribunal. També es proposa reduir la durada de la presó preventiva en seu d'apel·lació.

Esmena 5 **D'addició**

Es proposa addicionar un nou article al Projecte de llei, amb el següent redactat:

Aquest document és una còpia autèntica del document electrònic original. Podeu comprovar la seva validesa a https://registre.consellgeneral.ad/Consellers/ValidarDocuments.aspx?csv=e4a97805-5eb0-4999-bd70-7fae59d21a6f emprant el codi segur de verificació.

"**Article XX.** ***Modificació de l'article 112 de la Llei qualificada del Codi de procediment penal, del 10 de desembre del 1998***

Es modifica l'article 112 de la Llei qualificada del Codi de procediment penal, del 10 de desembre del 1998, que queda redactat de la manera següent:

"Article 112

La fiança consisteix en una quantitat en metàl·lic o en una garantia bancària, que té com a finalitat principal garantir la compareixença del processat quan sigui citat.

L'aute que decreta la imposició de la fiança ha d'atendre al principi de proporcionalitat i pot ser recorregut d'acord amb el que estableix l'article 194.""

Motivació: Per establir expressament la possibilitat de recórrer contra l'aute que decreta la imposició de la fiança i per preveure, també de manera expressa, la necessària aplicació del principi de proporcionalitat en la imposició d'aquest tipus de mesura.

Esmena 6 **D'addició**

Es proposa addicionar un nou article al Projecte de llei, amb el següent redactat:

"**Article XX.** ***Modificació de l'article 113 de la Llei qualificada del Codi de procediment penal, del 10 de desembre del 1998***

Es modifica l'article 113 de la Llei qualificada del Codi de procediment penal, del 10 de desembre del 1998, que queda redactat de la manera següent:

"Article 113

La fiança prestada per respondre de la compareixença del processat serveix subsidiàriament per satisfer les despeses judicials causades, sense perjudici que respongui també de la responsabilitat civil, a més dels embargaments o segrests que es practiquin, d'acord amb l'ordre establert en l'article 176.""

Motivació: Per especificar l'ordre de prelació aplicable a la fiança, tot de conformitat amb les disposicions de l'article 176 del mateix text legal.

Esmena 7 **D'addició**

Es proposa addicionar un nou article al Projecte de llei, amb el següent redactat:

"**Article XX.** ***Modificació de l'article 114 de la Llei qualificada del Codi de procediment penal, del 10 de desembre del 1998***

Es modifica l'article 114 de la Llei qualificada del Codi de procediment penal, del 10 de desembre del 1998, que queda redactat de la manera següent:

"Article 114

La fiança pot ser dipositada pel processat o un tercer.

Aquest document és una còpia autèntica del document electrònic original. Podeu comprovar la seva validesa a https://registre.consellgeneral.ad/Consellers/ValidarDocuments.aspx?csv=e4a97805-5eb0-4999-bd70-7fae59d21a6f emprant el codi segur de verificació.

Igualment, es pot disposar embargament o segrest sobre béns d'un tercer amb el consentiment d'aquest per respondre de la fiança imposada.""

Motivació: Per introduir aclariments a la redacció d'aquesta disposició.

Esmena 8 **D'addició**

Es proposa addicionar un nou article al Projecte de llei, amb el següent redactat:

"**Article XX.** ***Addició de l'article 115*** **bis** ***a la Llei qualificada del Codi de procediment penal, del 10 de desembre del 1998***

S'addiciona l'article 115 ***bis*** **a la Llei qualificada del Codi de procediment penal, del 10 de desembre del 1998, que queda redactat de la manera següent:**

"Article 115 ***bis***

L'assegurament de l'eventual responsabilitat civil que provinguí de la comissió d'un delicte i les despeses processals s'ha d'acordar mitjançant aute motivat tenint en compte la proporcionalitat entre el valor dels béns i drets que s'embarguen o es bloquegen i l'import del perjudici ocasionat, la més gran facilitat de realització i també la mínima onerositat per a la persona embargada.

La persona embargada pot assenyalar béns i drets per fer efectiu l'embargament. L'embargament s'ha de practicar amb preferència sobre aquests béns i drets si garanteixen el cobrament del deute amb la mateixa eficàcia que els altres béns i drets susceptibles d'embargament, i amb això no es causa perjudici a terceres persones.""

Motivació: A l'efecte d'introduir al Codi de procediment penal una disposició que prevegi expressament l'aplicació dels principis de proporcionalitat i de mínima onerositat quant a les mesures preventives de caràcter patrimonial.

Esmena 9 **De modificació**

Es proposa modificar l'article 14 del Projecte de llei de la manera següent:

"Article 14. *Modificació de l'article 201 de la Llei qualificada del Codi de procediment penal, del 10 de desembre del 1998*

Es modifica l'article 201 de la Llei qualificada del Codi de procediment penal, del 10 de desembre del 1998, que queda redactat de la manera següent:

"Article 201

A la recepció de les actuacions, el tribunal competent designa magistrat ponent i dicta l'aute corresponent:

1. Admetent o inadmetent el recurs.

2. Entregant, en el primer cas, una còpia del recurs al Ministeri Fiscal i a les altres parts, citant-les perquè en el termini de quinze dies puguin oposar-se al recurs i a les proves sol·licitades.

Aquest document és una còpia autèntica del document electrònic original. Podeu comprovar la seva validesa a https://registre.consellgeneral.ad/Consellers/ValidarDocuments.aspx?csv=e4a97805-5eb0-4999-bd70-7fae59d21a6f emprant el codi segur de verificació.

Transcorregut el termini a què fa referència l'apartat anterior, el tribunal dicta aute:

1. Acordant o denegant la pràctica d'aquelles proves proposades que han de realitzar-se abans de la vista o, si no n'hi ha.

2. Assenyalant la data i l'hora de celebració de la vista del recurs dins els trenta dies següents, i acordant o denegant, ensems, les proves proposades que han de practicar-se durant la vista.

La notificació de la resolució té efectes de citació a les parts per a la celebració de la vista, si és el cas.

Només poden practicar-se les proves que se sol·licitin i que:

a) No hagi estat possible proposar en primera instància;

b) Hagin estat improcedentment denegades, tot i haver estat proposades;

c) S'hagin admès i no s'hagin practicat per causes no atribuïbles al recurrent.

Nogensmenys, excepcionalment, el tribunal pot, si ho considera transcendent per a la resolució de la causa, acordar la reproducció de totes o una part de les proves testificals o d'acarament ja practicades en primera instància i la pràctica d'aquelles altres proves que consideri necessàries, sempre que les hagi sol·licitat almenys una part."

Motivació: Per aclarir la redacció d'aquest article i tenint en compte la modificació introduïda pel Projecte de llei a l'article 200 del Codi de procediment penal, quant al trasllat del recurs.

Esmena 10 **De modificació**

Es proposa modificar l'article 15 del Projecte de llei de la manera següent:

"Article 15. *Modificació de l'article 209 de la Llei qualificada del Codi de procediment penal, del 10 de desembre del 1998*

Es modifica l'apartat 1 de l'article 209 de la Llei qualificada del Codi de procediment penal, del 10 de desembre del 1998, que queda redactat de la manera següent:

"Article 209

1. Quan es tracti de penes privatives de llibertat superiors a un mes complertes a Andorra, el tribunal o el batlle competent per executar la sentència o l'ordenança penal pot, d'ofici o a proposta del director del Centre Penitenciari, després de l'informe previ del Ministeri Fiscal, acordar una reducció de pena per bona conducta i col·laboració del pres en les activitats del Centre.

Aquesta reducció pot ser de fins a 3**,5** dies per mes de presó ferma o d'arrest complert al Centre Penitenciari calculats sobre la pena ferma imposada, sempre que l'intern hagi seguit, de manera efectiva i satisfactòria, els programes terapèutics, de reinserció o de resocialització que li hagin estat proposats.

En la resta de casos, la reducció no pot ser superior a 2,5 dies per mes de presó ferma o d'arrest complert al Centre Penitenciari calculats sobre la pena ferma imposada.

[...]."

Aquest document és una còpia autèntica del document electrònic original. Podeu comprovar la seva validesa a https://registre.consellgeneral.ad/Consellers/ValidarDocuments.aspx?csv=e4a97805-5eb0-4999-bd70-7fae59d21a6f emprant el codi segur de verificació.

Motivació: Per augmentar el nombre de dies de reducció fins a 3,5 en els casos en què l'intern hagi seguit, de manera efectiva i satisfactòria, els programes terapèutics, de reinserció o de resocialització que li hagin estat proposats.

Esmena 11 **De modificació**

Es proposa modificar l'article 21 del Projecte de llei de la manera següent:

"Article 21. *Modificació de l'article 73 de la Llei 9/2005, del 21 de febrer, qualificada del Codi penal*

Es modifica l'apartat 1 de l'article 73 de la Llei 9/2005, del 21 de febrer, qualificada del Codi penal, que queda redactat de la manera següent:

"Article 73. *Classes*

1. Són mesures privatives de llibertat l'internament en un centre psiquiàtric, en un centre de deshabituació o en un establiment educatiu especial o de rehabilitació. L'internament també es pot dur a terme en una unitat especial d'un centre penitenciari, sempre que es garanteixi la separació total amb els interns que estiguin complint una pena privativa de llibertat. Reglamentàriament, es poden establir excepcions a aquesta separació per motius terapèutics, de reinserció, de resocialització, de seguretat o anàlegs. **L'aplicació d'aquestes excepcions requereix la valoració prèvia i individualitzada per part d'un equip multidisciplinari en els termes i segons els protocols que s'estableixin reglamentàriament.**

[...]."

Motivació: Per coherència amb l'esmena 2.

Andorra la Vella, el 17 de març del 2026

Sra. Sílvia Riva González

Consellera General del Grup Parlamentari Demòcrata

Aquest document és una còpia autèntica del document electrònic original. Podeu comprovar la seva validesa a https://registre.consellgeneral.ad/Consellers/ValidarDocuments.aspx?csv=e4a97805-5eb0-4999-bd70-7fae59d21a6f emprant el codi segur de verificació.